

ÚVOD DO UMĚNOVĚDNÝCH STUDIÍ
FAKULTA HUDEBNÍ VĚDY UNIVERZITY MASARIKOVY

MASOVÁ KULTURA

Vypracoval: Filip Sikora

UČO: 407193

Datum: 2. 01. 2015

¹Masová kultura

Masová kultura je v dnešní době rozšířeným pojmem, dle některých se pojem masová kultura rovná pojmu kultura populární, avšak toto tvrzení není všemi zcela přijímáno.

Pojmem masová kultura se ve své diplomové práci zabývá i Jiří Bachroň. Podle Bachroně je naprosto klíčové abychom mohli definovat kulturu masovou, prvně pojmenovat kulturu samotnou. Dle Bachroně by kultura měla určité charakteristické rysy a to, měla by být kolektivní a sdílená, měla by mít symbolickou formu vyjádření, měla by mít pravidelnost, uspořádání a styl, měla by mít návaznost a komunikaci. Kulturu bychom měli být schopni nalézt v lidech, věcech a v lidských obřadech.

Bachroň ve své práci uvádí, že masová kultura by měla být populární, komercializovaná a homogenizovaná, proto není tradiční ani elitářská.

Na Wikipedii je pojem masová kultura popsán takto: *„Masová kultura je souhrn informací, hodnot a artefaktů zprostředkovaných masovými médii tak, aby je mohl snadno konzumovat co nejširší okruh příjemců. Kulturní produkty, které nabízí lze charakterizovat jako standardizované a unifikované. Prvotním cílem masové kultury je své publikum pobavit a posloužit k zaplnění jejich volného času. Preferuje méně náročné žánry a podporuje nekritický přístup. Podléhá zákonu nabídky a poptávky. Podle Denise McQuaila je masovou kulturu možné popsat pomocí šesti základních znaků jako: netradiční, neelitní, masově produkovanou, populární, komercionalizovanou a homogenizovanou.“²*

¹ BACHROŇ, Jiří. *Problematika tzv. masové (populární) kultury a masmédií: Diplomová práce*. Brno, 2009. Diplomová práce. MASARYKOVA UNIVERZITA. Vedoucí práce PhDr. Radovan Rybář, Ph.D.

² Příspěvatelé Wikipedie, Masová kultura [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2014, Datum poslední revize 25. 04. 2014, 08:36 UTC, [citováno 2. 01. 2015]

<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Masov%C3%A1_kultura&oldid=11412237>

²Kyberkultura

Nejvhodnějším prostředím pro existenci a vývoj masové kultury se nám nyní může zdát internet, neboť umožňuje naplnění všech základních aspektů, které by masová kultura měla nést. Internet sám o sobě je populární, interaktivní, komercializovaný a homogenizovaný, proto je velice vhodný k nesení a zprostředkování masové kultury samotné.

My ovšem musíme podotknout, že se vznikem počítačů a internetu nevzniklo jen ideální prostředí pro masovou kulturu, ale vznikla i úplně nová, dříve neexistující forma kultury a to kyberkultura.

Pojmem kyberkultura se zabývá např. Jakub Macek, který se snaží vnést jasno za použití nového systému členění. Macek podotýká, že současné definice pojmu kyberkultura nejsou dostačující, vzhledem k tomu že každý autor si pod pojmem kyberkultura představuje něco jiného, popřípadě tento pojem používá bez bližšího upřesnění.

Dle Macka se kyberkultura dělí na kyberkulturu ranou a kyberkulturu současnou.

Kyberkultura raná byla dle Macka jakýmsi souborem inovativních subkultur, jako jsou např. hackerská sdružení a jednotlivci, hnutí, která byla spojená s laterálním kyberpunkem a v neposlední řadě skupiny uživatelů, které využívaly počítačové sítě. Macek dále podotýká že tyto skupiny se začaly objevovat v šedesátých letech dvacátého století, což by se také dalo označit jako začátek rané kyberkultury a začaly mizet, dle Macka začaly být pohlcovány mainstreamem kdy tento proces měl být završen v devadesátých letech dvacátého století a Macek jej označuje za konec rané kyberkultury.

Co se týká kyberkultury dnešní, dle Macka je na rozdíl od kyberkultury rané, která je již uzavřenou neměnnou kapitolou, stále v pohybu, vyvíjející se a proměnlivá a její zkoumání je pravděpodobně jedním z největších výzev společenskovedné reflexe ICT.

Ke správnému pochopení kyberkultury někteří považují za naprosto nezbytné jasně definovat kyberprostor, který ke svým účelům kyberkultura využívá. Kyberprostorem se ve své práci zabývá Bachroň, který navazuje na Levyho definici kyberprostoru, jejíž hlavním znakem je digitalizace. Za kyberprostor bychom mohli považovat prostor, který vznikne za propojení počítačů, jejich paměti a všech ostatních komunikačních médií jako jsou např. rádiové sítě,

^{2.1} MACEK, Jakub. Koncept rané kyberkultury. In: MACEK, Jakub. *Koncept rané kyberkultury* [online]. Brno, 2004 [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: http://macek.czechian.net/texts/macek-koncept_rane_kyberkultury.pdf

wifi sítě, telefonní sítě atd., kdy nehraje roli, zдалipak byl signál z digitálního zdroje, nebo je teprve určen k pozdější digitalizaci.